

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Σισίνη 31, 1^{ος} ορ., Αθήνα, ΤΚ. 11528

Τηλ: 210.8254399 Φαξ: 210.8254398, sepe@otenet.gr, www.regionalpress.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- **ΤΟ ΟΛΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ**
- **ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ**
- **Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ**

ΤΟ ΟΛΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Σε όλη την Ευρώπη και όχι μόνο, λαμβάνονται μέτρα στήριξης του έντυπου τύπου με ιδιαίτερη έμφαση στον περιφερειακό τύπο. Στην αναγκαιότητα αυτή έχει συμφωνήσει όχι μόνο η κυβέρνηση, αλλά και όλο το πολιτικό σύστημα της χώρας. Κατά καιρούς μάλιστα λαμβάνονται κάποια τέτοια μέτρα στήριξης τα οποία όμως έχουν πολλές αδυναμίες που υποβαθμίζουν και μετριάζουν την απόδοσή τους. Οι κυριότερες είναι δύο: Η οριζόντια κατανομή χωρίς αντικειμενικά κριτήρια που νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό και λειτουργεί σε βάρος των σοβαρών επιχειρήσεων τύπου και η αποσπασματικότητα, υπό την πίεση της συγκυρίας και των γεγονότων.

Είναι καιρός η κυβέρνηση να υιοθετήσει και να υλοποιήσει ένα Ολιστικό Σχέδιο Στήριξης του έντυπου περιφερειακού τύπου που θα περιλαμβάνει μια σειρά οικονομικά κυρίως αλλά και θεσμικά μέτρα στήριξης και ενίσχυσης του χειμαζόμενου έντυπου τύπου της περιφέρειας, τα οποία θα του επιτρέψουν να επιβιώσει και να ορθοποδήσει, επιτελώντας τον ιστορικό του ρόλο.

Κατά τη γνώμη μας ένα τέτοιο Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής μέτρα:

1. Πρόγραμμα Οικονομικής Ενίσχυσης Ημερήσιων και Εβδομαδιαίων Περιφερειακών Εφημερίδων

Αυτό το Πρόγραμμα είναι ο βασικός κορμός του Ολιστικού Σχεδίου και «η μητέρα των μαχών» για τον κλάδο μας. Επαναλαμβάνουμε τα βασικά του χαρακτηριστικά:

Συνολικό ύψος 20.000.000 ευρώ κατανεμημένο σε βάθος 4ετίας (5.000.000 X 4 έτη).

Δικαιούχοι αποκλειστικά επιχειρήσεις ημερήσιου και εβδομαδιαίου περιφερειακού τύπου.

Κριτήριο κατανομής αποκλειστικά ο αριθμός των εργαζομένων κάθε επιχείρησης, πλήρους απασχόλησης ή ημιαπασχόλησης με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας.

Αυτό είναι ένα πραγματικό, καθαρό και αντικειμενικό Πρόγραμμα στήριξης, στην ουσία επιβίωσης του έντυπου Περιφερειακού τύπου. Υπενθυμίζουμε τη δέσμευση του αρμόδιου Υφυπουργού ότι η κυβέρνηση εξετάζει σοβαρά ένα τέτοιο σχέδιο και που μάλιστα θα παρουσιαζόταν το πρώτο τρίμηνο του έτους.

2. Επιδότηση της διακίνησης των εφημερίδων

Το Πρόγραμμα επιδότησης της διακίνησης (μαζί με αυτό της προμήθειας του χαρτιού) που εφαρμόστηκε πριν 3 χρόνια έδειξε την αξία και τη χρησιμότητά του. Δεν αναφερόμαστε όμως μόνο σε αυτό αλλά σε κάτι ευρύτερο. Σήμερα όπως μας λέει η ίδια η κυβέρνηση, από το 2019 έως το 2023 έχουν δαπανηθεί 10.477.620 ευρώ για «το ειδικό τιμολόγιο διακίνησης τύπου στο εσωτερικό της χώρας», δηλαδή με άλλα λόγια, για την επιχορήγηση των ΕΛΤΑ για τη διανομή των περιφερειακών εφημερίδων! Πρόκειται για μια ακόμη στρέβλωση του ανταγωνισμού με κρατική παρέμβαση. Γιατί την ώρα που οι περισσότερες εφημερίδες πασχίζουν να στήσουν πολυδάπανα δίκτυα διανομής (αφού δεν νοείται ημερήσια εφημερίδα να φτάνει στον παραλήπτη μια-δυο μέρες μετά την έκδοση) κάποιες άλλες διανέμονται με κρατικό χρήμα. Να μια ακόμη μορφή αντιαναπτυξιακής αντιμετώπισης. Γιατί αν αυτά τα 10.400.000 ευρώ που πάνε σε ένα κρατικό μονοπώλιο, κατευθύνονταν **σε κίνητρα δημιουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής ατομικά ή πολύ**

περισσότερο συνεργατικά μεταξύ επιχειρήσεων τύπου (επιδότηση αγοράς οχημάτων, κίνητρα για ηλεκτρικά αυτοκίνητα, επιδότηση αμοιβών υπάρχοντος προσωπικού και πρόσληψης νέου) τα οφέλη θα ήταν **πολλαπλάσια!** Και κυρίως παραγωγικά. Αυτό ακριβώς τα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνονται στο Ολιστικό Σχέδιο που θα προτείνουμε.

3. Πρόγραμμα ψηφιοποίησης

Πρόκειται για πολύ σημαντικό Πρόγραμμα που έχει παραπεμφθεί στις καλένδες. Θυμίζουμε ότι είναι πρόγραμμα θεσμοθετημένο αφού με το ν5043/23, θεσπίστηκε **πρόγραμμα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων περιφερειακού τύπου**, σκοπός του οποίου είναι «η ενίσχυση των μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της έκδοσης περιφερειακού τύπου, μέσω συστήματος επιταγών (voucher), που διατίθενται στους δικαιούχους για την ψηφιακή τους αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού τους, προκειμένου να ενισχυθεί η ψηφιακή τους ωριμότητα».

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 στη δράση 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» και ως επιλέξιμες προς ενίσχυση από το πρόγραμμα δαπάνες είναι «οι ψηφιακές υπηρεσίες, τα προϊόντα και ο εξοπλισμός, καθώς και οι συναφείς με αυτά συμπληρωματικές υπηρεσίες, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του τρόπου επικοινωνίας, συνεργασίας και εισαγωγής νέων μορφών υβριδικής εργασίας, την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού, του λογισμικού, των ψηφιακών, σχεδιαστικών και άλλων προγραμμάτων, την ψηφιοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, περιλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, την αύξηση του επιπέδου ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, μέσω της αξιοποίησης νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών»

Ένας τέτοιος στόχος δεν μπορεί να απουσιάζει από ένα Ολιστικό Σχέδιο Στήριξης του περιφερειακού Τύπου.

4. Κατάργηση ή μείωση του Φ.Π.Α.

Ένα μέτρο αποφασιστικής σημασίας για την ενίσχυση και τη στήριξη του έντυπου τύπου και ειδικά των εφημερίδων είναι **χωρίς αμφιβολία η μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ που αναφέρονται στην παραγωγή, εκτύπωση, διανομή, πώληση κ.λπ. των εφημερίδων και κυρίως ο μηδενισμός του ΦΠΑ 6% επί των πωλήσεων και των συνδρομών.**

Αυτό το αίτημα έχει πλέον ισχυρή αιτιολογική βάση καθώς η από το 2021 ισχύουσα Τροποποίηση της Κοινοτικής Οδηγίας περί ΦΠΑ (2006/112/EK) περιλαμβάνει τον έντυπο τύπο στις κατηγορίες προϊόντων στις οποίες τα κράτη-μέλη **έχουν την ευχέρεια να επιβάλλουν μηδενικό ΦΠΑ!** Και δεν μπορούμε να σκεφτούμε άλλη ευρωπαϊκή χώρα πέραν της χώρας μας όπου η υλοποίηση στην πράξη αυτής της δυνατότητας να είναι περισσότερο επιβεβλημένη!

Η πρόταση αυτή μάλιστα δεν είναι νέα, καθώς η σχετική συζήτηση κρατά ήδη από το 2018 όταν κορυφώθηκαν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας σε συνδυασμό με τις αποφάσεις που πήρε στις 7 Δεκεμβρίου 2021 το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρώπης (ECOFIN) για μηδενικό ΦΠΑ σε εφημερίδες και περιοδικά, με στόχο την στήριξη του παραδοσιακού Τύπου, ο οποίος βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε εξαιρετικά δυσχερή θέση, με τις κυκλοφορίες του να πέφτουν συνεχώς,

τα διαφημιστικά έσοδα να μειώνονται και το εκδοτικό κόστος όχι απλά να μην μειώνεται, αλλά να εξακοντίζεται στα ύψη!

5. Κατάργηση συνδρομών σε ΑΠΕ-ΜΠΕ

Πολλές φορές στην προσπάθεια να υλοποιηθεί μια πολιτική ενίσχυσης του έντυπου τύπου βρισκόμαστε αντιμέτωποι με διάφορες δυσκολίες, άλλοτε θεσμικής άλλοτε δημοσιονομικής φύσης κλπ. και είμαστε αναγκασμένοι να «ψάχνουμε» εναλλακτικές δυνατότητες και ευκαιρίες. Μια τέτοια σημαντική εναλλακτική ευκαιρία ενίσχυσης των περιφερειακών ΜΜΕ που θα μπορούσε να ενταχθεί σε ένα Ολιστικό Σχέδιο στήριξης, είναι η **κατάργηση ή εναλλακτικά η ανάληψη από το κράτος του βάρους των συνδρομών που καταβάλλουμε σήμερα στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.**

Πρόκειται για μια αμιγώς δημοσιογραφική, ενημερωτική δραστηριότητα που συνδέεται με την πληροφόρηση και την ενημέρωση του λαού της «εκτός των τειχών Ελλάδας» κάτι που με τη σειρά της αποτελεί το βασικό ρόλο και την αποστολή του περιφερειακού τύπου, έντυπου και ηλεκτρονικού και ως εκ τούτου προσφέρει νομίζουμε μια στέρεα δικαιολογητική βάση που μπορεί χωρίς αντιρρήσεις να τεκμηριώσει μια τέτοιας μορφής ενίσχυση.

6. Χρηματοδότηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Χρηματοδότηση Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου

Όλες οι σοβαρές επιχειρήσεις τύπου της ελληνικής περιφέρειας έχουν από καιρό συνειδητοποιήσει ότι οφείλουν να επενδύσουν σ' αυτό που θεωρείται το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, δηλαδή στην ποιότητα, στην αξιοπιστία και στην πληρότητα του προϊόντος τους. Αυτή είναι και η μόνη διέξοδος που προσφέρει προοπτική επιβίωσης στον κλάδο.

Για να γίνει αυτό είναι απολύτως αναγκαίο να υπάρχει υψηλής ποιότητας και άρτια εκπαιδευμένο, ιδιαίτερα στις νέες δεξιότητες, δημοσιογραφικό και τεχνικό προσωπικό. Άρα η Πολιτεία οφείλει να εξετάσει κάθε **δυνατότητα χρηματοδότησης και γενικότερα υποστήριξης ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, ιδιαίτερα στις νέες τεχνολογίες.**

Ιδιαίτερο ρόλο στη διαδικασία αυτή μπορεί να διαδραματίσει το **Ινστιτούτο Επαρχιακού Τύπου** το οποίο, όντας μοναδικό στο είδος του σε πανελλήνιο επίπεδο, μπορεί να αποτελέσει το σημείο αναφοράς για την οργάνωση και υλοποίηση πολλών από αυτά τα προγράμματα επιμόρφωσης. **Η ενίσχυση από την Πολιτεία του Ινστιτούτου ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά του είναι υπόθεση πρώτης προτεραιότητας για τον Περιφερειακό Τύπο.**

7. Αντιμετώπιση ασφαλιστικών επιβαρύνσεων

Τα τελευταία χρόνια το ζήτημα των υπέρμετρων ασφαλιστικών επιβαρύνσεων εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα του ημερήσιου (και όχι μόνο) περιφερειακού τύπου φτάνοντας στο σημείο να απειλεί την ίδια την επιβίωσή του.

Δύο είναι οι βασικές αιτίες που έχουν δημιουργήσει αυτό το πρόβλημα. Η πρώτη είναι το γνωστό «χαράτσι» του 2% επί του τζίρου υπέρ του ΕΔΟΕΑΠ και η δεύτερη είναι η κατάργηση της επιδότησης των ασφαλιστικών

εισφορών των περιφερειακών εφημερίδων που ίσχυε επί 60 χρόνια, από το 1956 πριν καταργηθεί με το νόμο Κατρούγκαλου το 2016.

Ένα πλήρες Ολιστικό Σχέδιο στήριξης των επιχειρήσεων του περιφερειακού τύπου θα πρέπει να περιλαμβάνει πρώτον την **άμεση κατάργηση της πρόσθετης εργοδοτικής εισφοράς του 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ τουλάχιστον ως προς τις επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου** και δεύτερον, εφόσον κριθεί ότι δεν είναι δυνατή η επαναφορά του καθεστώτος της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών, τουλάχιστον **τη ρύθμιση σε ικανό αριθμό δόσεων και χωρίς τις προσαυξήσεις κ.λπ. των οφειλών των επιχειρήσεων περιφερειακού τύπου, που δημιουργήθηκαν εξαιτίας ακριβώς του τυποκτόνου νόμου Κατρούγκαλου (ν4387/16).**

8. Υλοποίηση Προγράμματος φιλαναγνωσίας

Πρόσφατα εξαγγέλθηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό ένα ειδικό Πρόγραμμα για την ενθάρρυνση και την ενίσχυση της φιλαναγνωσίας ανάμεσα στους μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Όμως, υπήρχε μια πολύ σημαντική παράλειψη που αποδυναμώνει την όλη προσπάθεια και μειώνει κατά πολύ τα προσδοκώμενα οφέλη καθώς το σχετικό πρόγραμμα αφορά μόνο το βιβλίο και δη το λογοτεχνικό, **αφήνοντας εκτός τον έντυπο τύπο και ειδικά τις καθημερινές εφημερίδες!**

Για το λόγο αυτό απευθυνθήκαμε στον Πρωθυπουργό και στον αρμόδιο Υπουργό Παιδείας (επισημαίνοντας την παράλειψη και ζητώντας το αυτονόητο, δηλαδή τη συμπερίληψη και του έντυπου τύπου στα σχετικά προγράμματα, όπως άλλωστε συμβαίνει σε όλες της χώρες όπου εφαρμόζονται προγράμματα φιλαναγνωσίας. Μάλιστα δεν μείναμε στην επισήμανση. Υποβάλλαμε μαζί και πολύ συγκεκριμένες προτάσεις για το πως μπορεί να ενταχθεί ο έντυπος τύπος στα προγράμματα αυτά. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να έχουν μια ξεχωριστή θέση στο Ολιστικό Πρόγραμμα Στήριξης.

ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Η κυβέρνηση δια του αρμοδίου Υφυπουργού, ανακοίνωσε πριν λίγες μέρες την μονιμοποίηση των υποχρεωτικών κρατικών δημοσιεύσεων στον έντυπο περιφερειακό τύπο.

Μαζί με την ανακοίνωση αυτή, ο αρμόδιος Υπουργός δεσμεύτηκε και για κάτι ακόμη, εξίσου σημαντικό. Ότι είναι έτοιμος να ξεκινήσει άμεσα ουσιαστικό διάλογο με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, για την ριζική τροποποίηση του ν3548/07 που αποτελεί το νομοθετικό πλαίσιο των κρατικών δημοσιεύσεων.

Είναι επομένως τώρα μια μεγάλη ευκαιρία μέσα από το διάλογο αυτό να προχωρήσουμε συντεταγμένα σε μια σειρά αναγκαίων αλλαγών όχι μόνο στο βασικό ν3548/07, αλλά και στη διοικητική πρακτική σχετικά με το ζήτημα αυτό ώστε το όλο σύστημα των κρατικών δημοσιεύσεων να καταστεί λειτουργικό και αποδοτικό και να εξυπηρετήσει πραγματικά το σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε, δηλαδή να προωθήσει και να διασφαλίσει τη διαφάνεια σε σημαντικές πράξεις και δραστηριότητες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα τις οποίες ο νομοθέτης κρίνει ότι πρέπει να πληροφορούνται οι πολίτες.

Θυμίζουμε ότι ο ΣΗΠΕ έχει επεξεργαστεί πλήρη και αναλυτική **Πρόταση Τροποποίησης του ν3548/07** (Αναγκαίες και επείγουσες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο για τις κρατικές δημοσιεύσεις – Ν3548/07/Α.Π 17/9-2-24), την οποία έθεσε υπόψη της κυβέρνησης στις 11/3/24 (Α.Π 78).

Τι πρέπει να περιλαμβάνει μια τέτοια Τροποποίηση κατά τη γνώμη μας:

1. Τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου.

Πρόκειται για ζήτημα με κεφαλαιώδη σημασία. Πρέπει να είναι απολύτως ξεκάθαρο ότι στο ρυθμιστικό πεδίο του νόμου για τις δημοσιεύσεις **πρέπει να περιλαμβάνονται ΟΛΕΣ μα ΟΛΕΣ οι δημοσιεύσεις του δημοσίου κάθε είδους!** Σήμερα υπάρχουν πολλές ασάφειες και κακές διατυπώσεις που φαίνεται να εξαιρούν από την υποχρέωση δημοσιεύσεων σημαντικές κατηγορίες όπως π.χ. οι προσλήψεις προσωπικού. Οδηγός για τη ρύθμιση αυτή πρέπει να είναι η θετική διάταξη του άρθρου 16 παρ.1 του Ν4208/13 (ΦΕΚ 252^Α), με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο (δυστυχώς μόνο το πρώτο) εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν3548/07, σύμφωνα με την οποία όλες ανεξαιρέτως οι υποχρεωτικές από οποιαδήποτε διάταξη νόμου δημοσιεύσεις των φορέων του δημοσίου (και όχι μόνο οι διακηρύξεις διαγωνισμών κ.λπ.), υπάγονται πλέον στις διατάξεις του Ν3548/07 με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς το πόσες και ποιες εφημερίδες δικαιούνται να τις δημοσιεύουν, τη διαδικασία δημοσίευσης κ.λπ.

Αλλά και με τις κλασσικές προκηρύξεις των διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων υπάρχει πρόβλημα. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία το 9μηνο Ιαν–Σεπ 2024 από 169.928 δημόσιες συμβάσεις, οι 127.703 ήταν με απευθείας ανάθεση ήτοι το 75 %! Επειδή η δικαιολογητική βάση των δημοσιεύσεων δεν είναι να πληροφορούνται για το έργο ή την προμήθεια οι υποψήφιοι ανάδοχοι (που έχουν και άλλους τρόπους πληροφόρησης), αλλά οι απλοί πολίτες που πρέπει να γνωρίζουν πως διατίθεται το δημόσιο χρήμα, πολύ περισσότερο στις απευθείας αναθέσεις μάλιστα, **πρέπει να δημοσιεύεται και η σχετική ανακοίνωση σε δυο ημερήσιες εφημερίδες του νομού, έναντι μικρού τιμήματος που θα επιβαρύνει τον ανάδοχο.**

Επίσης, πρέπει να επανέλθει η υποχρέωση δημοσίευσης, ειδικά στον Περιφερειακό Τύπο, των **Ισολογισμών και των λοιπών οικονομικών στοιχείων των Α.Ε. και Ε.Π.Ε.** Το έλλειμμα διαφάνειας που

παρατηρήθηκε στην αγορά ως προς τα οικονομικά δεδομένα των επιχειρήσεων μετά την κατάργηση των δημοσιεύσεων αυτών, είναι τεράστιο και έχουμε πολλά επιχειρήματα γι' αυτό.

Πρέπει τέλος να επανέλθει η **δημοσίευση των προγραμμάτων πλειστηριασμών**, υποχρέωση που έχει καταργηθεί από το 2014. Δεν πρόκειται βέβαια για κρατική αλλά για ιδιωτική δημοσίευση που παράγει όμως σημαντικές έννομες συνέπειες και για αυτό το λόγο περιβάλλεται από ιδιαίτερες νομικές εξασφαλίσεις.

2. Την αλλαγή του τρόπου κατανομής των δημοσιεύσεων

Σοβαρότατο ζήτημα αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να γίνεται η κατανομή των καταχωρίσεων αυτών. Πρέπει κατά τη γνώμη μας να καταργηθεί η άδικη και ισοπεδωτική λογική της «ίσης κατανομής» που επιβάλλει ο ν2328/95 και επαναλαμβάνει ο ν3548/07. Δεν είναι δυνατόν μια εφημερίδα με 50 εργαζόμενους και πολλαπλάσια κυκλοφορία, να παίρνει υποχρεωτικά τις ίδιες δημοσιεύσεις με μια εφημερίδα με 2 εργαζόμενους! Επομένως, πρέπει να θεσπιστεί η **αναλογική κατανομή των καταχωρίσεων** ώστε και να υπάρχει ένα μίνιμουμ καταχωρίσεων σε όλες τις εφημερίδες που το δικαιούνται, αλλά και να υπάρξουν κίνητρα (και επιβράβευση) για όσους προχωρούν αυτή τη δύσκολη εποχή σε πρόσθετες επενδύσεις.

Η κατανομή πρέπει να γίνεται **με αντικειμενικά και απολύτως διαφανή κριτήρια** όπως ο **αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού** που είναι εύκολα αποδείξιμος και ελέγξιμος.

3. Την αποσαφήνιση του τρόπου τιμολόγησης και του χρόνου εξόφλησης των δημοσιεύσεων

Πρόκειται για το γνωστό ζήτημα που έχει δημιουργήσει μέχρι τώρα τα μεγαλύτερα προβλήματα στην πράξη και ταλαιπωρεί καθημερινά τις υπηρεσίες του δημοσίου, αλλά και τις εφημερίδες. Έχουν γίνει κατά καιρούς διάφορες απόπειρες για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό, αλλά τα πράγματα έγιναν ακόμη χειρότερα.

Κατά τη γνώμη του ΣΗΠΕ, οριστική λύση στο όλο πρόβλημα μπορεί να δώσει μόνο η **κατάργηση αυτής της διαχρονικής ανωμαλίας με τις διπλές τιμές «δημοσίου – αναδόχου» και την ενοποίηση της σχετικής τιμολόγησης σε μια τιμή, δηλαδή την «τιμή αναδόχου»**. Για να γίνει αυτό δεν απαιτείται τροποποίηση του νόμου καθώς με βάση την εξουσιοδότηση που παρέχει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν3548/07, μπορεί να γίνει εύκολα και άμεσα με την έκδοση μιας απλής ΚΥΑ που θα τροποποιεί την ισχύουσα του 2008! Σε αυτό συμφωνούν και τα αρμόδια κυβερνητικά στελέχη στα οποία έχουμε θέσει το ζήτημα.

Τέλος, πρέπει να αλλάξει ο αναχρονιστικός τρόπος τιμολόγησης των δημοσιεύσεων (κατά χιλιοστόμετρο) και να αντικατασταθεί με την επιμέτρηση των χαρακτήρων, συμπεριλαμβανομένων των κενών ανάμεσα στις λέξεις, ώστε να υπάρχει ομοιόμορφος και αντικειμενικός προσδιορισμός του κόστους. Άρα πρέπει να τροποποιηθεί η προαναφερθείσα διάταξη της παρ.2 του άρθρου 4 του ν3548.07, έτσι ώστε να αφαιρεθούν οι εκ του νόμου δεσμεύσεις και να δοθεί η δυνατότητα έκδοσης ΚΥΑ από τους Υπουργούς Οικονομίας και ΜΜΕ όπως προτείνουμε, τόσο ως προς την ενοποίηση των τιμολογίων όσο και ως προς τον τρόπο επιμέτρησης της καταχώρισης.

Συμπερασματικά, η εν λόγω διάταξη της παρ.2 του άρθρου 4 του ν3548/07 προτείνουμε να λάβει την εξής μορφή «Όλες οι ανωτέρω δημοσιεύσεις καταχωρίζονται με αμοιβή η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση

του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ και του Υπουργού Οικονομίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την επιτρεπτή έκταση και το μέγεθος της καταχώρισης».

4. Να αυστηροποιηθούν οι κυρώσεις για τις παραβάσεις του νόμου

Κανένας νόμος και καμία τροποποίησή του δεν έχει νόημα αν δεν εφαρμόζεται! Οι κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων του Νόμου πρέπει όχι μόνο να είναι αυστηρές αλλά να επιβάλλονται κιάλας. Κι εδώ η εμπειρία από την εφαρμογή του ν3548/07 στην πράξη είναι αρνητική καθώς πολλές «σκαστές» και αυταπόδεικτες περιπτώσεις που καταγγέλλθηκαν όχι μόνον δεν είχαν ως αποτέλεσμα την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων αλλά ούτε καν ερευνήθηκαν. Οι πρόσφατες σχετικές διατάξεις του ν5212/25 κινούνται στη σωστή κατεύθυνση.

5. Να αντιμετωπιστούν οι παράνομες ή εσφαλμένες και καταχρηστικές συμπεριφορές των φορέων του δημοσίου.

Αυτό δεν αφορά τον ίδιο το νόμο, αλλά την εφαρμογή του στην πράξη καθώς το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ για τις κρατικές δημοσιεύσεις που έχει συστήσει ο ΣΗΠΕ έχει καταγράψει πολλές παραβιάσεις του, είτε από άγνοια είτε από σκοπιμότητα από διάφορους φορείς του δημοσίου. Όπως είπαμε δεν έχει νόημα να φτιάξουμε καλύτερο νόμο αν δεν εφαρμόζεται. Οι συνηθέστερες παραβιάσεις που έχουμε εντοπίσει είναι οι εξής:

- Συχνά οι φορείς δεν δημοσιεύσουν σε δυο ημερήσιες του νομού όπως πρέπει να κάνουν ΠΑΝΤΑ (με βάση τη διάταξη της παρ.3 του άρθρου 3 του ν3548/07) αλλά αρκούνται μόνο σε μια ημερήσια!
- Αφήνουν εκτός δημοσίευσης ολόκληρες κατηγορίες δημοσιεύσεων.
- Διενεργούν παράνομες δημοπρασίες αναζητώντας χαμηλότερη τιμή δημοσίευσης, πράγμα εντελώς απαγορευμένο και ανεπίτρεπτο.
- Χρησιμοποιούν, ιδίως τα Πανεπιστήμια αλλά και άλλοι φορείς, ενδιαμέσους, διαφημιστικά γραφεία κ.λπ. για τις καταχωρίσεις, κάτι απολύτως απαγορευμένο!

Στο ζήτημα αυτό η ευθύνη ανήκει βεβαίως στην Πολιτεία. Μάλιστα στις περιπτώσεις αυτές τα πράγματα είναι ευκολότερα, καθώς δεν απαιτείται νομοθετική παρέμβαση εφόσον οι διατάξεις είναι σαφείς. Αρκεί μια καθαρή και όχι μεσοβέζικη **διευκρινιστική εγκύκλιος** από το αρμόδιο για τα ΜΜΕ Υπουργείο ή από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, με την οποία θα παρέχονται σχετικές διευκρινήσεις και οδηγίες και θα ζητείται από τους φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, να εφαρμόσουν το νόμο χωρίς αυθαίρετες ερμηνείες και εν τέλει παράνομες πρακτικές!

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ

Το ζήτημα της Κρατικής Διαφήμισης είναι χωρίς αμφιβολία πολυπαραγοντικό. Τόσο αντικειμενικά όσο και από άποψη εμπλεκόμενων φορέων. Αυτοί οι φορείς είναι το Δημόσιο στον στενό του πυρήνα (Υπουργεία, Κρατικοί Οργανισμοί, ΝΠΔΔ), η Αυτοδιοίκηση (Περιφέρειες, Δήμοι), τα ΜΜΕ (Πανελλήνιας εμβέλειας και Περιφερειακά), οι φορείς της Διαφήμισης (Διαφημιστές και Διαφημιζόμενοι). Όλοι έχουν και πρέπει να έχουν λόγο στη διαμόρφωση ενός νέου τοπίου όσον αφορά την Κρατική Διαφήμιση. Για το λόγο αυτό θα πρέπει άμεσα, με ευθύνη του αρμόδιου για τα ΜΜΕ Υπουργείου να ανοίξει ένας σχετικός δημόσιος διάλογος ο οποίος για να είναι συντεταγμένος και χρονικά οριοθετημένος θα ήταν σκόπιμο να οργανωθεί στο πλαίσιο μιας Ειδικής Επιτροπής για το νέο Καθεστώς της Κρατικής Διαφήμισης, όπου όλοι οι προαναφερθέντες φορείς ή και όποιος άλλος έχει έννομο συμφέρον θα κληθούν να πάρουν μέρος και να καταθέσουν τις απόψεις τους. Έτσι κι αλλιώς ο ΣΗΠΕ είναι έτοιμος και για τη συμμετοχή και για την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων.

Σήμερα το όλο σύστημα κατανομής της Κρατικής Διαφήμισης λειτουργεί ανορθολογικά και με πολλές στρεβλώσεις που με τη σειρά τους οδηγούν στη διαπλοκή, στην αδιαφάνεια και στη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος!

Επίσης, αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι σε κάθε περίπτωση στα περιφερειακά ΜΜΕ φτάνουν ψίχουλα από τη συνολική κρατική διαφήμιση καθώς στην πράξη παραβιάζεται και καταστρατηγείται ασύστολα ο όρος της υποχρεωτικής κατανομής του 30% υπέρ αυτών.

Με βάση τα δεδομένα αυτά αλλά και τα προβληματικά σημεία που έχουν εντοπιστεί τόσο στην κείμενη νομοθεσία όσο και στην διοικητική πρακτική των φορέων του δημοσίου σχετικά με τη διαχείριση των Προγραμμάτων διαφημιστικής προβολής που τους αφορούν, οι τρεις Ενώσεις Ιδιοκτητών των Περιφερειακών ΜΜΕ (ΕΕΤΕΠ, ΣΗΠΕ και ΠΕΙΡΑΣ) έχουν καταθέσει από το Μάιο του 2024, αναλυτική πρόταση για τις αναγκαίες αλλαγές στο καθεστώς της κρατικής διαφήμισης.

Οι προτάσεις αυτές κινούνται κατά βάση σε δύο άξονες:

Πρώτον, στη **διασφάλιση της όσο το δυνατόν μεγαλύτερης διαφάνειας** στη συνολική διαχείριση των δημόσιων δαπανών που αφορούν τη διαφημιστική προβολή του Δημοσίου. Δεν νοείται νομοθετική αλλαγή χωρίς παρέμβαση στο σημείο αυτό και εκεί θα εστιαστεί κατά τα φαινόμενα (ή πρέπει να εστιαστεί) όλο το ενδιαφέρον έτσι ώστε να υπάρχει και η μέγιστη δυνατή πολιτική νομιμοποίηση και συναίνεση, χωρίς την οποία δεν μπορεί να προχωρήσει μια τέτοια μεταρρύθμιση.

Δεύτερον, στη **διασφάλιση της εφαρμογής στην πράξη** όσων διατάξεων είναι ευνοϊκές για τα συμφέροντα των περιφερειακών ΜΜΕ, και όχι μόνο του έντυπου τύπου. Δεν είναι δα και τόσες πολλές αυτές στο σύνολο της νομοθεσίας ώστε να αδιαφορούμε για την εφαρμογή των όσων υπάρχουν.

Οι αλλαγές πρέπει να γίνουν σε δύο κατά βάση επίπεδα:

Πρώτον στο επίπεδο της διαφάνειας.

Σήμερα όλα γίνονται στα σκοτάδι. Πρέπει να απαιτήσουμε να εφαρμοστούν επιτέλους οι νόμοι που επιβάλλουν να δημοσιοποιούνται τα στοιχεία και να γνωρίζουμε όλοι ποιος πήρε τι μέχρι τελευταίο ευρώ! Άρα πρέπει οπωσδήποτε να διασφαλιστεί:

- Η αυστηρή παρακολούθηση και εφαρμογή των προβλέψεων των ήδη υφιστάμενων διατάξεων **για την έγκαιρη και πλήρη υποβολή και ανάρτηση στο διαδίκτυο των καταστάσεων** είτε από τους δημόσιους φορείς είτε από τις διαφημιστικές εταιρείες με πρόβλεψη κυρώσεων για τους παραβάτες, πολιτικούς και υπηρεσιακούς παράγοντες.
- Η **πλήρης και σωστή λειτουργία της ΠΑΣΙΘΕΑΣ** που παρά τις υποσχέσεις και τις δεσμεύσεις συνεχίζει να υπολειτουργεί. Σήμερα από τους 100 φορείς που αναφέρονται ονομαστικά στην ΠΑΣΙΘΕΑ ότι έχουν υποβάλει απολογιστικά στοιχεία, μόνο σε 36 φαίνονται αυτά τα στοιχεία, μεταξύ των οποίων ΚΑΝΕΝΑ Υπουργείο με τα μεγάλα διαφημιστικά προγράμματα, ενώ και σε πολλές από τις 36 αυτές περιπτώσεις τα στοιχεία είναι εμφανώς ελλιπή!
- Την **Ενεργοποίηση και διασφάλιση της ουσιαστικής λειτουργίας της Γνωμοδοτικής Επιτροπής** του άρθρου 27 του ν3166/03 με τη συμμετοχή όλων των συλλογικών φορέων των ΜΜΕ για τον έλεγχο εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας.

Δεύτερον στο θεσμικό επίπεδο.

Οι Προτάσεις που έχουν καταθέσει οι τρεις Ενώσεις του Περιφερειακού Τύπου περιλαμβάνουν τα εξής σημεία:

1. **Δημιουργία Ενιαίου Κέντρου Κατανομής της Κρατικής Διαφήμισης.** Ο ασφαλέστερος τρόπος για τη διασφάλιση της διαφανούς και νόμιμης κατανομής της κρατικής διαφήμισης σε όλα τα μέσα εθνικά ή περιφερειακά όλων των κατηγοριών, είναι ο κεντρικός έλεγχος της όλης διαδικασίας. Αυτός μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με τη δημιουργία Ενιαίου Κέντρου Κατανομής της Κρατικής Διαφήμισης που θα συγκεντρώνει όλα τα σχετικά αιτήματα και προγράμματα όλων των δημόσιων φορέων που υπάγονται στη σχετική υποχρέωση και θα κάνει τη σχετική κατανομή στα ΜΜΕ, αλλά και τους εκ των υστέρων ελέγχους για το νόμιμο αλλά και το πρόσφορο αυτής της κατανομής. Αυτό το Κέντρο μπορεί να είναι διϋπουργικό όργανο (όπως συμβαίνει με την έγκριση των προσλήψεων στο Δημόσιο), η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Ειδική Υπηρεσία, Ανεξάρτητη Αρχή ή ακόμη και η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Προτιμότερη κατά τη γνώμη μας η δημιουργία Ειδικής Κρατικής Υπηρεσίας.
2. Αυτό το Κέντρο Κατανομής μπορεί να δημιουργηθεί για μεγαλύτερη ευκολία και ευελιξία και σε περιφερειακό επίπεδο, με ευθύνη της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και σύνθεση που θα εξασφαλίζει την πολιτική ανεξαρτησία για την κατανομή της διαφημιστικής δαπάνης των περιφερειακών και τοπικών φορέων.
3. **Κριτήρια κατανομής.** Βασικό ζήτημα είναι πώς θα γίνεται αυτή η κατανομή. Αυθαίρετα και με βάση τις πολιτικές ή προσωπικές επιδιώξεις κάθε πολιτικού υπεύθυνου που είναι και η γενεσιουργός αιτία του ανορθολογισμού και της διαπλοκής ή με βάση αντικειμενικά και

διαφανή κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά προσδιορίζονται στον νόμο τόσο τον προϋπάρχοντα (π.δ. 261 άρθρο 7παρ.2) όσο και στο νέο (ν5005/22) αν και όχι με την απαιτούμενη σαφήνεια όπως ήδη αναφέρθηκε. Τα κριτήρια αυτά είναι το α) το μέγεθος της επιχείρησης β) η κυκλοφορία (πωλήσεις) του τελευταίου έτους γ) το κόστος καταχώρισης και δ) η απήχηση του εντύπου (ή η επισκεψιμότητα του site όπως προσδιορίζεται από ευρέως αποδεκτό φορέα). Για την εκτίμηση της απήχησης λαμβάνεται υπόψη, όπως λέει το άρθρο 7παρ2 του π.δ 261/97, «η μέση μηνιαία κυκλοφορία του εντύπου όπως αυτή βεβαιούται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΕ-Ε». Το κριτήριο των πωλήσεων όπως βλέπουμε αναφέρεται δύο φορές με διαφορετικό περιεχόμενο. Άρα πρέπει να υπάρξει αποσαφήνιση και λεπτομερής προσδιορισμός των κριτηρίων αυτών αξιολογώντας ζητήματα όπως οι έγκυρες μετρήσεις αναγνωσιμότητας, ο δείκτης απασχόλησης προσωπικού (όσο περισσότεροι εργαζόμενοι, τόσο μεγαλύτερο ποσό κρατικής διαφήμισης), αλλά και τα οικονομικά στοιχεία με βάση ειδικού τύπου ισολογισμούς που θα αποδεικνύουν τη βιωσιμότητα του μέσου ώστε να αποκλειστούν οι ευκαιριακοί, οι τυχάρπαστοι ή ακόμη και τυχολώτες ιδιοκτήτες ΜΜΕ που λυμαινόνται σήμερα την κρατική διαφήμιση. Επίσης, θα πρέπει να υπάρξουν και ποιοτικοί δείκτες που θα διασφαλίζουν ότι κρατική διαφήμιση δεν θα κατευθυνθεί σε μισαλλόδοξα, ρατσιστικά και λοιπά ανάλογου ύφους και ήθους ΜΜΕ.

4. Αφού μιλάμε για διαφήμιση κυρίαρχο στοιχείο πρέπει να είναι ασφαλώς η απήχηση του Μέσου, εν προκειμένω ο δείκτης αναγνωσιμότητας του εντύπου. Απαιτείται φυσικά θεσμοθετημένη και έγκυρη μέτρηση υπό την αιγίδα κρατικού οργάνου (ΓΓΕ-Ε) ή ανεξάρτητης αρχής. Το επιχείρημα που προβάλλεται συνήθως για το υψηλό κόστος μπορεί να αντιμετωπιστεί με την οικονομική συμμετοχή των ίδιων των Μέσων που θα αποδεχθούν να ενταχθούν στη μέτρηση και φυσικά να πάρουν (μόνο αυτά) μερίδιο της κρατικής διαφήμισης.
5. Καθοριστικής σημασίας ζήτημα είναι η αυστηρή εφαρμογή του όρου της κατανομής του 30% στα περιφερειακά ΜΜΕ. Εδώ πρέπει να γίνει μια σοβαρή νομοθετική εκκαθάριση της σύγχυσης που υπάρχει σήμερα. Για να έχει ουσιαστικό νόημα ο όρος αυτός και η όλη συζήτηση να μη γίνεται «περί όνου σκιάς» θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι το ποσοστό υπέρ των περιφερειακών ΜΜΕ (30%) αφορά και αναφέρεται στο σύνολο της εγκεκριμένης από τον αρμόδιο Υπουργό δαπάνης, όπως άλλωστε αναγράφεται τόσο στον Ν2328/95 όσο και στις σχετικές εγκριτικές αποφάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς στο ίδιο το Πρόγραμμα Διαφημιστικής Προβολής όπως αυτό υποβάλλεται προς έγκριση, το ποσό που προορίζεται να διατεθεί στα ΜΜΕ έτσι ώστε να μπορεί να υπολογιστεί η τήρηση ή μη της υποχρέωσης διάθεσης του 30% στα περιφερειακά ΜΜΕ.
6. Για τη διασφάλιση της τήρησης του παραπάνω όρου είναι αναγκαία η πρόβλεψη της επιβολής αυστηρών κυρώσεων για τους φορείς και τις υπηρεσίες που θα αποδειχθεί ότι παραβιάζουν την υποχρέωση αυτή. Το μυστικό εδώ είναι η καθιέρωση όχι γενικής και απρόσωπης αλλά εξατομικευμένης ευθύνης υπαλλήλων και υπηρεσιακών παραγόντων που θα υπογράψουν τα σχετικά χρηματικά εντάλματα.